

Datum: 2016-02-19

Remissvar till Europeiska kommissionens förslag COM(2015)614/2 till meddelande om cirkulär ekonomi

SUEZ välkomnar det cirkulära ekonomipaketet som publicerades 2015-12-02. Vi delar kommissionens uppfattning att den cirkulära ekonomin är ett ”viktigt bidrag till EU:s insatser för att utveckla en hållbar, koldioxidsnål, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi”.

Kommunikationen och den tillhörande handlingsplanen presenterar en bred uppsättning åtgärder, balanserade styrmedel och åtgärder längs hela värdekedjan för att få övergången till en cirkulär ekonomi att starta. SUEZ tycker att paketet är en bra utgångspunkt och vi föreslår kompletterande åtgärder som redovisas nedan.

Under de senaste åren har obalansen mellan utbud och efterfrågan av sekundära råvaror skapat ett tillstånd av kris inom europeiska återvinningen med ett antal nedläggningar av återvinningsanläggningar som följd. Brådskande åtgärder krävs för att inte viktiga aktörer i återvinningskedjan ska försvinna och därmed vara en bidragande orsak till att de ambitiösa målen i det cirkulära ekonomipaketet inte kan uppfyllas.

Med tanke på de viktiga åtgärder som lagts fram av kommissionen skulle SUEZ vilja lägga fram en lista med 10 prioriteringar inom ramen för handlingsplanen och 4 nyckelområden för avfallslagstiftningsområdet.

10 förslag till prioriteringar inom handlingsplanen

1. Att stödja nationella åtgärder för att täcka kostnadsgapet mellan primära och sekundära råvaror

Det cirkulära ekonomiska programmet med dess tillhörande handlingsplan tar inte upp behovet av att täcka kostnadsgapet mellan primära och sekundära råmaterial. Kostnadsgapet är kopplat till skillnader i kostnadsstruktur primära råvaror och sekundära råvaror. Inom t.ex. plaster är det enklare och billigare att producera primära råvaror än att genom omfattande återvinningsverksamhet ta fram sekundära råmaterial. Detta gap är skapat av politik som driver på för återvinning även när de ekonomiska incitamenten inte finns. Politik och ekonomiska verktyg behövs för att ta hand om denna fråga precis på samma sätt som skett på energiområdet beträffande förnybara energikällor.

Omedelbara åtgärder som finansiering eller försäkringsmekanismer är nödvändiga med tanke på tillståndet i återvinningsindustrin. SUEZ förstår att dess åtgärder i första hand bör genomföras på nationell nivå men kommissionen kan uppmana medlemsstaterna att agera och försäkra dem att stödåtgärder inte är oförenliga med reglerna för statsstöd. Kommissionen aviserar i handlingsplanen destinerade fondmedel för innovation (650MEUR) och strukturfonder för infrastruktur (5,5bnEUR) men att bygga infrastruktur som inte är lönsam på sikt är inte rätt väg att gå och på sikt måste EU verka för att koldioxidutsläppen får ett påverkande pris.

2. Riktlinjer för finanspolitiska åtgärder på nationell nivå

Ett annat viktigt verktyg som saknas i det cirkulära ekonomipaketet är skatteåtgärder. SUEZ är fullt medvetna om att EU har en begränsad roll i detta avseende men juridiska och politiska lösningar finns. Miljöskatter inom EU utgör bara 6 % av de totala skatteintäkterna medan skatten på arbete utgör 51 %.

Förslagen att ta ut skatt på deponering och förbränning leder till att mer material kommer att sorteras men skapar inget värde på sekundära råvaror. Istället skulle EU kunna utarbeta riktlinjer om miljöskatter för medlemsländerna. Det är också vår uppfattning att kommissionen bör se över momsreglerna för att tillåta en reducerad skattesats på sekundära råmaterial.

3. Ekodesign och miljömärkning

Design- och konstruktionsfasen av en produkt är ett avgörande led i en produkts miljöpåverkan och den definierar 80 % av en produkts miljöpåverkan under dess livscykel. Kommissionen har med rätta identifierat detta som ett nyckelområde och måste fortsätta arbetet som påbörjats med att t.ex. skapa vägledande dokument för materialeffektivitet.

Initiativ bör också tas för att inom olika sektorer definiera möjligheterna till att olika produkter ska ett minsta innehåll av återvunna råvaror.

4. Förbättra hållbar upphandling

Hållbar upphandling har identifierats som en viktig hävstång för att förbättra efterfrågan på miljöriktiga produkter och tjänster. Med tanke på dess stora andel av BNP inom EU:s medlemsstater så är det rätt åtgärder som identifierats som nödvändiga och dessa bör genomföras så snart som möjligt. För att de ska vara så effektiva som möjligt bör de kompletteras med ett bindande mål i handlingsplanerna.

5. Definiera kvalitetsstandarder och regler för nationella End-of-Waste (EOW)

Vi tror att kvalitetsnormer för viktiga grupper av sekundära råmaterial, som t.ex. plast, måste fastställas på EU-nivå och för att säkerställa att nationella EOW lever upp till rätt nivå bör regler utarbetas för att harmonisera de nationella metoderna för att bestämma EOW. Detta bör göras för att säkerställa marknaden för sekundära råmaterial och undvika störningar i den inre marknaden.

6. REACH och återvinning

En annan viktig kvalitetsfråga kommer att vara ”gränssnittet mellan kemikalier, produkt- och avfallslagstiftning, inklusive hur man ska minska förekomsten och förbättra spårningen av kemikalier av betydelse i produkter”. Med tanke på komplexiteten och betydelsen av detta område hävdar vi att processen med att ta fram vägledande dokument om avfall och återvunna ämnen bör starta omgående och inte som planerat 2017. Varudeklarationer kan vara användbara verktyg för detta.

7. Återvinningscertifikat/handel med utsläppsrätter

Kolbaserade återvinningscertifikat är ett bra alternativ att överväga eftersom de skulle kunna integreras i EU:s handelssystem. Dessa skulle ge ett ekonomiskt värde till de miljömässiga fördelarna (särskilt minskningen av CO₂-utsläpp) för sekundära råmaterial som tas fram av återvinningsindustrierna.

8. Stöd till skapandet av en handelsplattform

Kommissionen bör organisera en arbetsgrupp mellan intressenter för att identifiera möjligheterna att skapa en EU-baserad handelsplattform för sekundära råmaterial. I denna arbetsgrupp bör ingå representanter för finansiella institutioner, återvinningsindustrier, handlare, industriella köpare av råvaror m.fl. En handelsplattform skulle öka synligheten av sekundära råmaterial, uppmuntra ekonomiska aktörer att engagera sig och sända signaler om värderingen av sekundära råvaror.

9. Avfallsförbränning som en kompletterande lösning

Allt avfall kan inte återvinnas p.g.a. dess design, konstruktion och andra egenskaper och för en del av dagens produkter som utgör morgondagens avfall är avfallsförbränning eller annan energiåtervinning en kompletterande lösning.

10. Mäta utvecklingen av en cirkulär ekonomi

Eftersom den ekonomiska tillväxten oundvikligen kommer att leda till högre resursanvändning rekommenderar vi att indikatorer för resurseffektivitet (vatten, mark, råvaror och energi) används istället för att lagstiftning ska reglera målen för den cirkulära ekonomin. Dessa indikatorer behövs som tydliga politiska signaler och tas med i strategin för EU 2020. Parallellt bör det utvecklas en gemensam materialflödesmetodik och ett rapporteringssystem inom Eurostat.

4 ämnesområden som behöver klarläggas inom avfallslagstiftningsförslaget

1. Harmonisering av kalkyleringsmetod och definitioner

En harmonisering av definitioner mellan olika legala texter är ett första steg i rätt riktning men flera definitioner måste ses över för förtydligande: *slutlig återvinningsprocess, kommunalt avfall, bioavfall, återfyllning och förberedande för återanvändning.*

SUEZ anser att kalkyleringen av återvinningsmålet ska göras på basis av den mängd material som sätts på återvinningsmarkanden efter den slutliga sorteringen i en återvinningsanläggning.

2. Allmänna krav för utökade producentansvarssystem

De allmänna kraven som definieras i den föreslagna artikel 8a i avfallsdirektivet är välbehövliga och är ett första steg i rätt riktning för att förbättra styrning, insyn och effektivitet av dessa system. Producentansvarssystem i kombination med ekodesign har en hög potential och vi stöder den här åtgärden men det finns förbättringar att göra särskilt när det gäller kravet på en konsekvensanalys innan man inrättar nya producentansvarssystem.

3. Handlingsplanen för förordningen om avfallstransporter

SUEZ stöder kommissionens avsikt att förändra avfallstransportförordningen för att förbättra funktionen i den inre marknaden. Genom att ta itu med de praktiska frågor som följer av förordningen om avfallstransporter och genom att utveckla en elektronisk databas för avfallstransporter, harmonisera registreringsprocessen för etablering av handlare så kommer spårbarheten att öka vilket kommer att leda till en bättre effektivitet i verksamheten.

4. Definiera rätt ambitioner och mål för alla medlemsstater

Med tanke på ändringar i kalkyleringsmetoden och definitioner och dessa ändringars påverkan på den nationella statistiken så är SUEZ första intryck att de föreslagna målen är ambitiösa men realistiska. SUEZ stödjer också att de medlemsstater som startar från en lägre nivå får 5 års extra tid för att uppnå målen.

SUEZ beklagar avsaknaden av åtgärder för att samla in bättre statistik beträffande kommersiella och industriella avfallsmängder i syfte att få in dessa avfall som en del av den cirkulära ekonomin. Att bygga en cirkulär ekonomi utan att inbegripa det största avfallsflödet är orealistiskt och att behandla denna fråga i BREF-dokumentet är inte idealistiskt eftersom det försvagar den övergripande strategin för avfallshantering och inte heller täcker in alla sektorer för kommersiellt och industriellt avfall. Kommissionen bör samla in relevant statistik, göra ytterligare analyser och fastställa ett separat återvinningsmål under 2018.

Sammanfattning

Det cirkulära ekonomipaketet som lagts fram av kommissionen är ett bra försteg i rätt riktning. De föreslagna åtgärderna löser dock inte de kortsiktiga problemen som den europeiska återvinningsindustrin har beträffande lönsamhet och avsättning av sekundära råvaror. Detta är problem som äventyrar den framtida framgången för den cirkulära ekonomin. SUEZ lägger fram prioriteringar som kommissionen, europeiska rådet och parlament bör koncentrera sig på för ökad effektivitet i ansträngningarna för att driva den cirkulära ekonomin framåt. De framlagda lagstiftningsförslagen behöver endast ett fåtal fokuserade anpassningar för att bli mer ambitiösa och i linje med verkligheten.

SUEZ

Vi är i början av resursrevolutionen. I en värld som står inför hög befolkningstillväxt, ökande urbansiering är det avgörande att vi säkrar, optimerar och förnyar våra resurser.

SUEZ levererar dricksvatten till 92 miljoner människor, levererar avloppsvattenrening till 65 miljoner, samlar in avfall från 50 miljoner, återvinner 14 miljoner ton avfall varje år och producerar 5138 GWh förnybar energi. SUEZ, som finns på alla fem kontinenterna, är en nyckelspelare inom cirkulär ekonomi och för en hållbar förvaltning av resurser. SUEZ totala intäkter var 14,3 miljarder EUR 2014.

Eventuella frågor beträffande remissvaret besvaras av Jan Göransson tfn 070-533 96 30

Mårten Widlund
VD
SITA Sverige AB